

Milost vám a pokoj od Ba Otce a PJKa.

*Vítám vás u poslechu bohoslužeb na třetí neděli postní.
Nese název Oculi – podle Ps 25,15: Stále upírám své oči k
Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy.*

Píseň 25,6

Modlitba

Jsi záchranou pro všechny, kdo uvízli v pasti hříčů a beznaděje, jsi světlem v temnotách, jimiž nás zavalují zprávy a problémy našich všedních dní, jsi s námi, když se našeho srdce zmocňuje přesvědčení, že jsme na všechno zůstali sami. Dobrá zpráva o tobě a Božím království smí být důležitějším zpravodajstvím, než všechny zprávy, které berou radost a chuť žít. Ježíšův příběh to pověděl jasně: Světlo záchrany nepohltní temnota beznaděje, provinění, nátku, ba ani temnota smrti.

Děkujeme za všechny příležitosti, které nám to připomínají. Děkujeme, že spolu s druhými můžeme poslouchat toto evangelium a sdílet ho. Děkujeme, že jsi Bohem naděje a nových počátků i pro dny, kdy žádnou perspektivu sami nevidíme. I dnes nám připomeň, že nejsme vydáni napospas bezvýchodnosti, ale patříme tobě. Smiluj se nad námi. Amen

Evangelium: Lk 11,14-23

Jednou vyháněl Ježíš zlého ducha z němého člověka. Když ten duch vyšel, němý promluvil. Zástupy se divily. Někteří z nich však řekli: "Démony vyhání ve jménu Belzebula, knížete démonů." Jiní ho chtěli podrobit zkoušce; žádali od něho znamení z nebe.

Protože znal jejich myšlenky, řekl jim: "Každé království vnitřně rozdělené pustne a dům za domem padá. Je-li i satan v sobě rozdvojen, jak bude moci obstát jeho království? Říkáte přece, že vyháním démony ve jménu Belzebula. Jestliže já vyháním démony ve jménu Belzebula, ve jménu koho je vyhánějí vaši žáci? Proto budou oni vašimi soudci. Jestliže však vyháním démony prstem Božím, pak už vás zastihlo Boží království.

Střeží-li silný muž v plné zbroji svůj palác, jeho majetek je v bezpečí. Napadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu jeho zbroj, na kterou spoléhal, a kořist rozdělí. Kdo není se mnou, je proti mně; kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje.

Každé království vnitřně rozdělené pustne, říká Ježíš. A protože jsme v čase epidemie nechtěli prosazováním úzce vymezených náboženských zájmů přispívat k rozdělování společnosti – šli jsme iniciativně příkladem, a zrušili shromáždění v kostele. To, že kážu ze zavřeného kostela, není to výraz paniky, ale předběžné opatrnosti, která je ohleduplností vůči těm nejzranitelnějším. U ministrů této země jindy mnozí plédujeme, aby přijímali uprchlíky (a nejsme to my, kdo rozděluje společnost, ale ten, kdo do ní zasel nesmyslný strach z příchozích). Nyní však příkladně zachováváme jejich příkazy – neboť řešení zvané „nouzový stav“ vidíme jako správnou reakci. A potěšitelné je, že takhle jednotně zareagovaly víceméně všechny církve. *Každé království vnitřně rozdělené pustne* - a příběh, v němž to Ježíš říká, se od starocírkevních dob čte o třetí

postní neděli. Měli jsme ho tedy naplánovaný pro tuto neděli dávno předtím, než do Čech dorazil koronavirus. Někdy právě v časech, kdy se zažité pořádky obrací na ruby, je dobré držet se toho, co z Písma přichází na řadu. Držet se s důvěrou toho, čím máme být tak jako tak osloveni. Ta dnešní neděle se od starocírkevních dob nazývá *Oculi* podle Žalmu 25: *Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy*. V časech, kdy společnost planýrujou viry, které nerozlišují mezi zbožnými a bezbožnými, spravedlivými a křiváky, sluníčkáři či národovci – je dobré o to víc upírat své oči k Hospodinu. Však on je zastánce bezmocných a útěcha truchlících a pokoj zmatených a vyděšených – a naděje bezradných.

A když ty oči upíráme k Hospodinu patřičně intenzivně a pozorně, zahlédneme navzdor smogu nejistot znamení toho, co je opravdu Boží: „*Je to prst Boží*“ - říká o znamení dobré Boží blízkosti Ježíš. V jakém smyslu? Prst Boží není ani přísně zvednutý ukazovák kárajícího Boha, ani vztyčený prostředník, signalizující „kašlu na vás“. V synagoze mají ten prst zpodobněný jako **ukazovátka** na čtení Tóry. Což připomíná: Prstem, který ukazuje, kudy kam a kudy dál, je příběh Božího vysvobození a věrnosti. Tímhle prstem ryje v příběhu vysvobození Hospodin do kamene svých deset slov – tímto prstem ryje Ježíš do dlažby chrámu své „ani já tě neodsuzuji“. A – tímto prstem vyháním demony, říká dnes.

A jako **znamení** té záchrany **uzdravil dnes hluchého**. Dosl. **vyhnal posedlost** – démonství hluchoty. Hluchota znamená, že člověk neslyší. Nejen zprávy špatné, ale hlavně **nená šanci zaslechnout** ani to, co je uprostřed špatných zpráv – a navzdory jim – tou **zprávou dobrou**. Uzdravený může naopak slyšet: nezůstal jsi na svou ohlušenost sám. Poslouchej, v rachotu toho, co děsí a válkuje, se přece dere se do našich životů Boží Království. Dává pokoj, rozsévá milosrdenství a naději. Takhle v chaosu a ohlušenosti ukazuje prst Boží cestu dál.

Ježíš tu hluchotu **vyhání** pryč. Tak se vyhání d'ábelství – tedy **posedlost**. A posedlost – to je cosi, co si člověka **osedlá**. Zotročí ho. Má to blízko k úzkosti, panice, která kašle na druhé – a nebo si připadá beznadějně odsouzená a prokletá. Nic nenaděláš, z mého panství se nevykrotíš – našeptává posedlost. Takový stav dokáže vyvolat právě pandemie korunovaného viru. Člověk kliká od jedné zprávy k druhé, ohlušení zprávami o chorobě pohltní jeho mysl, oči i srdce. Prostě posedlost. Takhle prožívaly kdysi národy křesťanské Evropy morové rány. Nejbohatší se zachránili útekem na venkovské statky (kde si vyprávěli Decameron), a ostatní, ty méně bohaté či šikovné, nechali napospas rychle se šířící nemoci. Ale fakticky si ta nemoc osedlala nejen ty, které zahubila, ale i životy těch, kteří přežili. V dnešní Evropě je sice poměrně málo deklarovaných křesťanů, ale zas tu máme všeobecné zdravotní pojištění – zdravotní systém pro každého, – systém, s nímž se dá při dobré organizaci zvládnout i pandemie. Buďme tedy za

system veřejného zdravotnictví vděční – a dodržujeme pravidla, která chtějí dát šanci i těm, kteří by jinak šance neměli. I tak nás – věčně vzato – osvobozuje evangelium od osedlanosti koronavirem.

Někteří ovšem chtějí i na epidemii hlavně vydělat (ať už kapitál finanční za předražené roušky – a nebo kapitál politický, když si zásluhy za rozhodnutí skutečných odborníků přisvojí populisté). Což nás přivádí k **pokračování dnešního evangelia**: Evangelium pro dnešní neděli si totiž také podrobně všímá, **jak na to vysvobození z posedlosti reagují zástupy** – tedy diváci a svědkové toho divu. To už nejsou lidé, kterých se osud toho nebožáka přímo dotýká. Spíš fandí jako diváci. Někteří Ježíši – jiní jako fanoušci protistrany. Někteří žasnou – přijímají to vysvobození z posedlosti jako nečekaný, nezasloužený div. Div Boží. Ale někteří – a evidentně jich není málo – reagují jako nespokojení, podezřívaví internetoví rejpalové... Hele toho Ježíše. Prý vysvoboditel, spasitel. Ale jestli on se daleko spíš nespřáhl s Baal-zebulem, vládcem démonů, že mu to tak jde.

Ježíše bude tenhle typ reakcí provázet celou dobu. Ještě pod křížem ho budou zastánci bulvárních senzací a konspiračních teorií pokoušet: Jsi-li Syn Boží, sestup z kříže... Ani vysvobozující dílo Božího Království není ušetřeno podezřívavostí, kterou jsou někdy lidé prolezlí jak kompost žížalami. Čím víc dobrého se daří v našich životech a v tomto světě uplatnit – tím hlasitěji znějí hlasy, které za vším vidí nějaké spiknutí, rejdy temných sil. Tím spíš se tyto konspirace objeví v časech tísně, jako je šíření epidemického viru. Kdejaký populistický politik hlásal, že hrozba koronaviru je jen lživá propaganda jeho politických odpůrců ... a v Číně samotné byli lékaři, kteří jako první před nebezpečím varovali, tvrdě persekvováni jako šířitelé paniky.

Nechme se tedy právě pro čas planých podezření inspirovat Ježíšovou reakcí. Ty, kdo ho podezřívají ze spiknutí s knížetem démonů, si nemaže z mobilu ani z přátel – ale trpělivě je oslovuje: Nejdřív zkusí logický argument: Kdybych byl ten agent pekla, jak říkáte, neznamená to, že se tam vede občanská válka? Proč bych jako služebník pána zla vysvobozoval lidi z trápení? Vždyť *Každé království vnitřně rozdělené pustne*. Jestliže hluší slyší, slepí vidí, a zotročení hříchem potkávají odpuštění - neznamená to právě vysvobození z panství té bezmoci a beznaděje, již říkáte posedlost? Z otroctví lži, beznaděje a smrti? **Kdykoli někomu od toho pomůžu, neoslubuji i ty nelidské a beznadějné poměry samotné?** Moje moc neslouží nastolení vlády lži, manipulace, strachu a zotročení. Já sloužím nastolení Božího Království. Nepřicházím, abych se s vládcem všech posedlostí někde v zákulisí kamarádil, či s ním vyhandloval nějaké kompromisy – ale abych ho obral o jeho kořist – o vládu nad srdci zkroušenými, v beznaději tonoucími, která se nemají čeho chytit.

Proto jsme zváni nechat do naší ohlušenosti zaznít poselství evangelia – dobré zprávy. A když toto poselství stočilo náš zrak k tomu, jehož Hospodin se zvěstí o své vysvobozující vládě poslal, nezůstávejme jen fanoušky, kteří to zpovzdálí komentují. Připojme se s důvěrou k zástupu, který ho dalším příběhem provází. Když Ježíš na závěr varuje „*A kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje,*“ zároveň vlastně zve: Shromažďujte se s důvěrou kolem této dobré zprávy. Shromažďujte se kolem mne – ať vás nepostihne rozptýlení.

V originále to neznamená jen nevinné rozptýlení, ale ničivé rozbíjení. Zní *SKORPIZEIN* – a jestli v tom slyšíte jedovatého škorpiona, slyšíte správně. Rozbíjet krásu všedního žití, rozhánět lidi od sebe, zasévat nedůvěru – to svým jedem dokáže právě virová epidemie.

Ale evangelium shromažďuje – ne do davu, který ukřičí ty druhé – ale který následuje Ježíše na jeho cestě k velikonocům. Zázraků a znamení, o nichž by mohl psát senzacechtivý bulvár, na té cestě bude čím dál méně. Ale čím dál víc se bude ukazovat jako cesta vítězného vysvobození z pastí lži, ohlušenosti, ba i bezvýchodnosti smrti. Proto jsme se – aspoň na dálku – k tomu evangeliu měli shromáždit i dnes. Amen

Přímlyvy

S vděčností za tvé evangelium, za to že otvíráš uši dobré zprávě a vysvobozuješ z tísně i izolovanosti – předkládáme ti nyní své prosby. Prosíme za lidi nemocné. Za ty, kterým hrozí že se stanou obětí zmatků a nedostatku zdravotních pomůcek. Za ty, kteří si připadají odložení a zbyteční. Svěřujeme je tobě a tvé slitovné blízkosti. Prosíme za lékaře, sestry, za ty kdo organizují pomoc. Dej jim nalézat moudrá a odvážná řešení. Posiluj je, když docházejí síly. Inspiruj dobrovolníky, inspiruj nás, ať vidíme, kde je naše místo. Prosíme za ty, na něž obklopení vlastním ohrožením máme tendenci zapomínat. Za lidi v běženeckých táborech. Za lidi v místech, kde se válčí, za lidi v autoritativních režimech, kde život a důstojnost jednotlivce jakoby neměly žádnou váhu. Prosíme i za ty, kdo propadají pokušení zneužít situace k vlastnímu zviditelnění či posilnění svého vlivu. Těm, kdo jsou v moci postaveni, připomínej, že mají sloužit obecnému dobru, ne sami sobě. Prosíme za nás – ať nepropadáme rezignaci – ať hledáme, jak pomoci – dávej nám kázeň i ochotu. Ať jako lid, který se shromažďuje kolem evangelia, neseme tomuto světu a této době svědectví o tvém milosrdenství, vysvobození a uzdravení. Svěřujeme ti své blízké i sami sebe.

Otče náš...

Požehnání (Ef 6,23n)

Pokoj i láska a víra od Boha Otce a Pána Ježíše Krista. Milost všem, kdo nepomíjející láskou milují našeho Pána Ježíše Krista.

Píseň 632